

Svet okolo nás	2
Rozhlas, Svet okolo nás, 2. 10. 2024, 9:35	
Najmladší profesor neurológie na Slovensku je z Košíc	3
Online, eastmag.sk, 2. 10. 2024, 15:16	
Slovenských festival inovácií SlovakiaTech prekonal rekord v návštevnosti: Tento rok prišlo vyše 4 000 ľudí	5
Online, startitup.sk, 2. 10. 2024, 15:49	
Regina	7
Televízia, Regina, 2. 10. 2024, 16:30	
NIVaM predstavil sériu konferencií o umelej inteligencii vo vzdelávaní	8
Agentúrne spravodajstvo, TASR, 2. 10. 2024, 17:07	
Predstavili sériu konferencií o umelej inteligencii vo vzdelávaní	9
Online, teraz.sk, 2. 10. 2024, 17:17	
NIVaM predstavil sériu konferencií o umelej inteligencii vo vzdelávaní	10
Online, standard.sk, 2. 10. 2024, 17:54	
Ide im o život?	11
Tlač, Plus 7 dní, 3. 10. 2024	

Svet okolo nás [📄](#)

📅 2. 10. 2024, 9:35, Relácia: **Svet okolo nás**, Stanica: **Rádio Regina (východ)**, Vydavateľ: **Slovenská televízia a rozhlas**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Fakulty a ústavy UPJŠ**, Kľúčové slová: **Martin Pizňak**

Dosah: **11 836 GRP: 0,26 OTS: 0,00 AVE: 566 EUR**

[strojový prepis] ...Záhrada je výskumným pracoviskom katedry botaniky, ale je celoročne bezplatne prístupná aj verejnosti tonka dešková sa od **Martina piznaka** dozvedela aj to, že sa najviac tešil na návštevu skleníkov. Typickou črtou tejto univerzitnej záhrady sú jej skleníky, pretože sú tri a sú stavané ako taká zvláštna futuristická kupola...

Najmladší profesor neurológie na Slovensku je z Košíc [📄](#)

📅 2. 10. 2024, 15:16, Zdroj: [eastmag.sk](#) 📄, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 468 GRP: 0,01 OTS: 0,00 AVE: 94 EUR

Najmladší profesor neurológie na Slovensku je z Košíc

Pridajte komentár

5 min. čítania

Matej Škorvánek získal najvyšší akademický titul a stal sa najmladším profesorom v odbore neurológie na Slovensku. Vo veku 40 rokov sa pripojil k špičkovým odborníkom v tejto oblasti, čím dokazuje, že neurológia na Slovensku má silné vedecko-personálne zázemie. „Vďaka rozvoju tohto odboru, dnes dokážeme pacientom poskytovať starostlivosť, ktorá bola pred 30 rokmi nemysliteľná,“ hovorí.

V minulosti sa o neurológoch často hovorilo, že dokážu identifikovať diagnózu, no nemali možnosti pacientom výrazne pomôcť.

„Dnes to už neplatí. V oblasti cievnych mozgových príhod máme dostupné akútne intervencie a pre pacientov so sklerózou multiplex pribúdajú každý rok nové lieky. Liečba Parkinsonovej choroby pokročila vďaka neurostimulátorom a pumpám, čo výrazne zlepšuje kvalitu života týchto pacientov. Neurológia sa v súčasnosti vyvíja nielen z vedeckého, ale aj z praktického hľadiska, a to prirahuje do tohto odboru mladých odborníkov.“

Prof. Matej Škorvánek. Foto: archív UNLP

Matej Škorvánek zdôrazňuje, že neurológia je veľmi aktívny odbor, s veľkým množstvom profesorov a docentov. Slovenská vedecká komunita v oblasti neurológie je na globálnej úrovni veľmi aktívna a dosahuje vysoké publikačné výstupy. Študentská vedecká práca v tomto odbore je tiež veľmi podporovaná, čo prispieva k ďalšiemu rozvoju.

Napriek získaniu profesúry zostáva mladý lekár, neurológ, skromný a považuje titul za vedľajší produkt svojich dlhodobých aktivít. Plánuje pokračovať v práci na zaujímavých projektoch, najnovšie získal prestížny projekt pre excelentných výskumníkov. Neurológia na Slovensku sa tak vďaka odborníkom ako Matej Škorvánek nachádza medzi najprogresívnejšími a najlepšie fungujúcimi odborními, čo z nej robí atraktívnu oblasť pre ďalších mladých lekárov a výskumníkov.

Medzi profesorov, ktorí si medzi prvými prevzali menovací dekrét od novo zvoleného prezidenta republiky SR Petra Pellegriniho, patrí aj MUDr. Radoslav Morochovič, PhD. Obom kolegom srdečne zablahožela riaditeľ UNLP Košice MUDr. Ľuboslav Beňa, PhD., MPH.

„Vaša dlhoročná práca, odborné znalosti a neoceniteľný prínos pre rozvoj medicíny sú inšpiráciou pre nás všetkých. Sme nesmierne hrdí na to, že máme vo svojich radoch takých významných odborníkov. Verím, že Vaša práca bude aj naďalej prínosom nielen pre pacientov, nemocnicu, ale aj pre celé medicínske spoločenstvo. Váš úspech je zároveň odrazom odhodlania a vášne, ktorú vkladáte do svojej profesie, a som presvedčený, že spolu budeme naďalej napredovať k zlepšeniu zdravotnej starostlivosti pre našich pacientov,“ uviedol Ľuboslav Beňa.

Prezident SR Peter Pellegrini vymenoval v septembri 21 nových vysokoškolských profesorov

Menovacie dekréty im odovzdal v reprezentačných priestoroch Bratislavského hradu. Titul profesora vyjadruje nielen vysokú úroveň profesionálnych schopností, ale reprezentuje aj morálne a ľudské kvality, ktoré spoluvytvárajú profily osobností.

Dvojica čerstvo vymenovaných profesorov:

prof. MUDr. Radoslav Morochovič, PhD., v odbore chirurgia

Vysokoškolské štúdium absolvoval v rokoch 1991 – 1997 v odbore všeobecné lekárstvo na Lekárskej fakulte **UPJŠ** v Košiciach. V roku 2005 mu bol udelený titul PhD. v odbore chirurgia, titul docent získal v roku 2016 vo vednom odbore chirurgia. Na LF **UPJŠ** v Košiciach pôsobí od roku 1999. V rámci LF **UPJŠ** zodpovedá za výučbu predmetov chirurgia 4, urgentná medicína, 1. pomoc, úrazová chirurgia a ortopédia. V Univerzitnej nemocnici L. Pasteura (UNLP) Košice pracoval od roku 2000 ako chirurg, od roku 2006 pracuje ako úrazový chirurg.

Pán profesor publikoval v niekoľkých vysokoškolských učebniciach vydaných v domácich vydavateľstvách, jeho odborné práce boli citované v zahraničných a domácich publikáciách registrovaných v citačných indexoch Web of Science a v databáze SCOPUS v počte 128.

prof. MUDr. Matej Škorvánek, PhD., v odbore neurológia

Vysokoškolské vzdelanie absolvoval v roku 2008 v odbore všeobecné lekárstvo (MUDr.) na Lekárskej fakulte **UPJŠ**, neskôr v roku 2014 získal dvojitý titul Philosophiae doctor (PhD.) v odbore neurológia na Lekárskej fakulte **UPJŠ** a na University of Groningen, Holandsko.

Habilitovaný bol pán profesor v roku 2018 v odbore neurológia na tému Klinických aspektov vybraných nemotorických prejavov Parkinsonovej choroby. Od roku 2008 pôsobí na Neurologickej klinike LF **UPJŠ** a UNLP v Košiciach. Okrem toho absolvoval odborné stáže v Prahe, Londýne a Viedni. Pán profesor je zodpovedný za vedenie praktických cvičení a prednášok z predmetov neurológia a vedecká príprava. Je členom viacerých domácich aj zahraničných spoločností a expertných skupín. Okrem iných bol predsedom Európskej edukačnej komisie International Parkinson and Movement Disorder Society a v súčasnosti predsedá Scientific Evaluation Committee International Parkinson and Movement Disorder Society a Extrapiramidovej sekcii Slovenskej Neurologickej spoločnosti. Pán profesor je zakladateľom Centra pre zriedkavé extrapyramidové ochorenia v Košiciach a v súčasnosti je tiež projektovým lídrom Neuro misie zdravia SR. O vysokej odbornosti a profesionalite pána profesora svedčí bohatá publikačná činnosť v prestížnych zahraničných a domácich časopisoch (doteraz 116 vedeckých publikácií), ako aj vysoký počet ohlasov na vedeckú prácu, doposiaľ je registrovaných 1412 citácií v databázach WoS a Scopus, jeho H-index je 24.

tlačová správa

Autor: tlačová správa

Slovenských festival inovácií SlovakiaTech prekonal rekord v návštevnosti: Tento rok prišlo vyše 4 000 ľudí [🔗](#)

📅 2. 10. 2024, 15:49, Zdroj: [startup.sk](#) [🔗](#), Vydavateľ: Startitup s.r.o., Autor: Andrea Jánošíková, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 175 964 GRP: 3,91 OTS: 0,04 AVE: 1200 EUR

Slovenských festival inovácií SlovakiaTech prekonal rekord v návštevnosti: Tento rok prišlo vyše 4 000 ľudí

Košice v dňoch 24. a 25. septembra hostili najväčšiu inovačnú a technologickú konferenciu s veľtrhom SlovakiaTech Fórum-Expo 2024. Kým prvý ročník ponúkol len 20 rečníkov a navštívilo ho iba 300 ľudí, 6. ročník doslova lámal rekordy!

Na podujatí sa počas 2 dní na 3 pódii predstavilo 124 domácich a zahraničných spíkov a v sekcii Expo až 41 vystavovateľov. Celkovo si počas dvoch dní festival inovácií pozrelo až 4120 registrovaných návštevníkov, z čoho polovicu tvorili študenti stredných a vysokých škôl.

Prezidentom a zakladateľom SlovakiaTechu je Juraj Miškov, podľa ktorého „cieľom je prepájať inovačný ekosystém a to je to, čo tu dlhé roky chýbalo. Vláda si robila svoje vládne materiály za zavretými dverami, akademici si robili výskumy na svojich univerzitách a firmy sa venovali zarábaniu peňazí. No a my na SlovakiaTechu sa snažíme prepájať tieto zložky, aby vznikol jeden efektívny trojuholník, spájajúci vedu, firmy a vládu, ktorý posunie Slovensko v inováciách dopredu.“

zdroj: SlovakiaTech/Matúš Zeťák

Slogan dvojdňového podujatia znel „Future of mobility“. Okrem budúcnosti dopravy študenti, vývojári, vedci, startupisti a zástupcovia firiem aj štátu na konferencii hovorili aj o smart domácnostiach, udržateľnosti, digitalizácii a kybernetickej bezpečnosti. Na SlovakiaTechu celkovo odznelo 50 odborných prezentácií, 18 panelových diskusií, 8 typov workshopov a súčasťou bolo aj pokračovanie úspešného Raw Materials Day a druhého ročníka Hackathonu.

Podľa Miškova za uplynulé ročníky podujatia evidujú veľa úspešných príbehov aj vďaka networkingu, teda vytvárania obchodných vzťahov. „Mnohé z akademických tímov, ktoré tu prezentujú svoje výskumné projekty, získali sponzora, ktorý ich tu videl, alebo založili nejakú spoločnú firmu,“ dodal. Pripomenul, že cieľom SlovakiaTechu je prilákať najmä mladú generáciu k oblastiam ako sú veda, výskum a vývoj, ktoré sú zárukou konkurencieschopnosti a úspechu každej krajiny. „Teší ma, že sme chodia vo veľkom počte stredoškôláci a aj vysokoškôláci. Snažíme sa ich inšpirovať pretože inovácie a technológie sú budúcnosť a bez nich táto krajina jednoducho neprežije,“ zdôraznil Miškov, ktorý je aj bývalým ministrom hospodárstva.

zdroj: SlovakiaTech/Matúš Zeťák

SlovakiaTech 2024 podporil aj podpredseda vlády pre Plán obnovy a znalostnú ekonomiku Peter Kmec. Ako uviedol, „Slovensko má potenciál byť inovačným lídrom, no na to potrebuje spoluprácu medzi podnikmi, výskumnými inštitúciami a vládou. A práve preto je SlovakiaTech dôležitým podujatím“.

Ako vicepremiér dodal, „v oblasti výskumu, vývoja a inovácií úrad pripravuje nový zákon, ktorý zlepší koordináciu týchto oblastí a optimalizuje poskytovanie podpory pre výskumný sektor prostredníctvom agentúr.“

Na SlovakiaTechu Peter Kmec zároveň predstavil investície zo zelenej kapitoly REPowerEU, ktoré prinesú inovácie v obsahu vzdelávania stredných odborných škôl. „Uvedomujeme si, že je najvyšší čas, aby na zmenu prístupu ku klíme reagoval aj slovenský vzdelávací systém“, uviedol vicepremiér.

V Košiciach predstavili aj holografického asistenta na živú komunikáciu a prvýkrát v histórii SlovakiaTechu vystúpili niektorí rečníci aj vďaka tejto technológii v takzvanom „holoboxe“. Hneď na otvorení konferencie sa takto mohol návštevníkom virtuálne prihovoriť aj prezident republiky Peter Pellegrini, ktorý v tom čase už bol na pracovnej ceste v USA.

zdroj: SlovakiaTech/Matúš Zeťák

Súčasťou inovačno-technologického festivalu SlovakiaTechu 2024 bola aj výstavná časť EXPO, v ktorej si návštevníci mohli vyskúšať pilotovanie bojového virtuálneho simulátora, pomocou VRM – simulátora, alebo vlakový trénažer simulujúci jazdu z kabíny rušňovodiča. K veľmi populárnym zastávkam patrila aj virtuálna realita. Lákadlom bol nesporne aj štvornohý autonómny robot ARTABAN podobný psovi, ktorý je určený na prácu v ťažko dostupných terénoch, pri živelných pohromách a záchranných prácach. Návštevníkom sa predstavili aj expozície piatich slovenských univerzít: Technickej univerzity v Košiciach, **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, Žilinskej univerzity a Univerzity veterinárneho lekárstva a farmácie v Košiciach.

Organizátorom podujatia je nezisková organizácia – SlovakiaTech. Odborným garantom je PhDr. Juraj Miškov, prezident SLOVAKIATECH FÓRUM-EXPO 2024, poradca podpredsedu vlády SR pre Plán obnovy a znalostnú ekonomiku a bývalý minister hospodárstva SR.

Hlavným partnerom SlovakiaTechu 2024 boli Nadácia SPP a SARIO. Exkluzívny automobilový partner Porsche Slovensko a ďalšími partnermi boli SEPS, JAVYS, Nexer, SBA, ZSSK, T-Systems, Digitálna koalícia a AlslovakIA.

SlovakiaTech Fórum-Expo 2024 sa uskutočnilo v košickom Kulturparku pod záštitou prezidenta Slovenskej republiky Petra Pellegriniho , Úradu podpredsedu vlády SR pre Plán obnovy a znalostnú ekonomiku Petra Kmeca, Ministerstva obrany SR, Ministerstva vnútra SR, Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, Ministerstva hospodárstva SR, Ministerstva dopravy SR, Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, Ministerstva pôdohospodárstva SR, Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR, Košického samosprávneho kraja a Mesta Košice.

Organizátori už čoskoro začnú pripravovať ďalší, v poradí už 7. ročník inovačného festivalu SlovakiaTech, ktorý otvorí svoje brány v septembri 2025 v Košiciach.

Autor: Andrea Jánošíková

Regina [↗](#)

📺 2. 10. 2024, 16:30, Relácia: **Regina**, Stanica: **RTVS 2**, Vydavateľ: **Slovenská televízia a rozhlas**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

[strojový prepis] ... *Vegine **univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** začalo uvažovať o zriadení materskej školy v areáli Filozofickej fakulty univerzity približne v roku dve tisíc dvadsať dva. Rekonštrukcia budovy prebiehala do júla dve tisíc dvadsať tri...*

NIVaM predstavil sériu konferencií o umelej inteligencii vo vzdelávaní [🔗](#)

📅 2. 10. 2024, 17:07, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: Tlačová agentúra Slovenskej republiky, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

NIVaM predstavil sériu konferencií o umelej inteligencii vo vzdelávaní

Bratislava 2. októbra (TASR) - Národný inštitút vzdelávania a mládeže (NIVaM) predstavil sériu konferencií o umelej inteligencii vo vzdelávaní. Podujatia sú určené pre školských digitálnych koordinátorov a riaditeľov škôl, ktorí chcú získať cenné teoretické aj praktické skúsenosti. TASR o tom informovala vedúca oddelenia komunikácie a marketingu inštitútu Veronika Klindová.

"Konferencie sú organizované v rámci Národného projektu Digitálna transformácia vzdelávania a školy (DiTEdu), ich prípravu zastrešuje Národné centrum pre digitálnu transformáciu vzdelávania (NCDTV)," uviedla Klindová. Účastníkov podľa nej čakajú prednášky, interaktívne workshopy či panelové diskusie. Informácie o ďalších aktivitách DiTEdu môžu záujemcovia nájsť na stránke NIVaM.

Cieľom národného projektu DiTEdu je na základe výskumu priamo na školách a relevantných dát vytvoriť trvalo udržateľný systém podpory digitálnej transformácie vzdelávania. Uvedený cieľ sa bude naplňať aj prostredníctvom podpory NCDTV s pracoviskami na **Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** a na Univerzite Komenského v Bratislave so zapojením ďalších expertov.

lul gra

Autor: LUL

Predstavili sériu konferencií o umelej inteligencii vo vzdelávaní [📄](#)

📅 2. 10. 2024, 17:17, Zdroj: [teraz.sk](#) [📄](#), Vydavateľ: TERAZ MEDIA, a.s., Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 20 696 GRP: 0,46 OTS: 0,00 AVE: 570 EUR

Predstavili sériu konferencií o umelej inteligencii vo vzdelávaní

Ilustračná snímka. Foto: Teraz.sk - Elena Halačová

Cieľom národného projektu DiTEdu je na základe výskumu priamo na školách a relevantných dát vytvoriť trvalo udržateľný systém podpory digitálnej transformácie vzdelávania.

včera 17:17

Bratislava 2. októbra (TASR) - Národný inštitút vzdelávania a mládeže (NIVaM) predstavil sériu konferencií o umelej inteligencii vo vzdelávaní. Podujatia sú určené pre školských digitálnych koordinátorov a riaditeľov škôl, ktorí chcú získať cenné teoretické aj praktické skúsenosti. TASR o tom informovala vedúca oddelenia komunikácie a marketingu inštitútu Veronika Klindová.

"Konferencie sú organizované v rámci Národného projektu Digitálna transformácia vzdelávania a školy (DiTEdu), ich prípravu zastrešuje Národné centrum pre digitálnu transformáciu vzdelávania (NCDTV)," uviedla Klindová. Účastníkov podľa nej čakajú prednášky, interaktívne workshopy či panelové diskusie. Informácie o ďalších aktivitách DiTEdu môžu záujemcovia nájsť na stránke NIVaM.

Cieľom národného projektu DiTEdu je na základe výskumu priamo na školách a relevantných dát vytvoriť trvalo udržateľný systém podpory digitálnej transformácie vzdelávania. Uvedený cieľ sa bude naplňať aj prostredníctvom podpory NCDTV s pracoviskami na **Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** a na Univerzite Komenského v Bratislave so zapojením ďalších expertov.

Autor: TASR

NIVaM predstavil sériu konferencií o umelej inteligencii vo vzdelávaní [🔗](#)

📅 2. 10. 2024, 17:54, Zdroj: [standard.sk](#) [🔗](#), Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Dosah: 60 217 GRP: 1,34 OTS: 0,01 AVE: 837 EUR

NIVaM predstavil sériu konferencií o umelej inteligencii vo vzdelávaní

Redakcia

17:54

Národný inštitút vzdelávania a mládeže (NIVaM) predstavil sériu konferencií o umelej inteligencii vo vzdelávaní. Podujatia sú určené pre školských digitálnych koordinátorov a riaditeľov škôl, ktorí chcú získať cenné teoretické aj praktické skúsenosti, informovala o tom vedúca oddelenia komunikácie a marketingu inštitútu Veronika Klindová.

„Konferencie sú organizované v rámci Národného projektu Digitálna transformácia vzdelávania a školy (DiTEdu), ich prípravu zastrešuje Národné centrum pre digitálnu transformáciu vzdelávania (NCDTV),“ povedala Klindová.

Cieľom národného projektu DiTEdu je na základe výskumu priamo na školách a relevantných dát vytvoriť trvalo udržateľný systém podpory digitálnej transformácie vzdelávania. Uvedený cieľ sa bude napĺňať aj prostredníctvom podpory NCDTV s pracoviskami na **Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** a na Univerzite Komenského v Bratislave so zapojením ďalších expertov.

(tasr)

Redakcia

17:54

Autor: Redakcia

Ide im o život? [🔗](#)

📅 3. 10. 2024, Zdroj: **Plus 7 dní**, Strany: 76, 77, 78, Vydavateľ: **News and Media Holding a.s.**, Autor: **Peter Galan**, Sentiment: **Neutrálny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**
Dosah: 219 000 GRP; 4,87 OTS; 0,05 AVE; 33299 EUR

Ide im o život?

Obyvatelia Šurian a Bánova sa pokúšajú zabrániť výstavbe baterkárne v blízkosti svojich domovov. Nechcú dopadnúť ako Maďari

Do

roku 2035 by sa nové vozidlá poháňané fosílnymi palivami mali z ponuky európskych predajcov definitívne stratiť a očakáva sa, že už v roku 2030 bude na cestách starého kontinentu jazdiť viac než 30 miliónov elektromobilov. Odhliadnuc od ich súčasných nedostatkov je zrejmé, že batérie sa tak stávajú strategickým produktom. Preto sa vlády viacerých krajín snažia v tejto oblasti nastúpiť do rozbiehajúceho vlaku, kým je v ňom ešte miesto. A tak fabriky na ich výrobu rastú ako huby po daždi. V Ázii, Amerike aj v našich zemepisných šírkach. Nezdá sa však, že by zo zelených zajtrajškov a z „bezemisnej“ mobility boli ľudia prehnane nadšení. Zvlášť tí, ktorých sa investičné zámery „baterkárov“ priamo dotýkajú.

ELDORÁDO NA JUHU

Protesty proti výstavbe veľkých fabrík na výrobu lítiovo- iónových batérií sa ťahajú naprieč planétou. Vlni v apríli nedocenili pozitíva dvojmiliardovej investície čínskej spoločnosti Gotion obyvatelia Michiganu. Podľa stanice Fox News protestujúcich, ktorí sa obávali zhoršenia kvality životného prostredia, nepresvedčili ani tisícky pracovných miest a ročný plat približne 45-tisíc amerických dolárov. V januári tohto roka sa zase vzbúrili obyvatelia kanadského Quebecu, kde švédsky Northvolt oznámil plány na vybudovanie multimiliardovej „gigafactory“. Podľa Guardianu im prekážala najmä likvidácia 170 hektárov mokradí, lesov a degradácia unikátnych biotopov. No a horúco je aj v susednom Maďarsku, kde majú Kórejčania, Japonci a Číňania takmer eldorádo podporované miliardovými štátnymi dotáciami. V krajine je aktuálne viac ako 30 lokalít spojených s výrobou batérií a, aby ich nebolo málo, do vybudovania ďalšieho megazávodu pri Debrecíne chce čínsky gigant CATL nasypať celkovo zhruba 7,3 miliardy eur. Odpor miestnych, opozície a časti odbornej verejnosti nezaberá. Pritom už keď v auguste 2022 oznámili zámer, viac ako 60 percent z tamojšej 200-tisícovej populácie s realizáciou nesúhlasilo a do ulíc vyšli davy ľudí. Ich obavy vychádzajú aj z informácií o situácii v mestečku Göd pri Budapešti, kde na osemdesiatich hektároch stojí baterková fabrika Samsungu. Podľa maďarských médií z nej za tri roky do ovzdušia uniklo 88 ton karcinogénnych látok, kontaminovala sa spodná voda a časť z 35-tisíc ton toxického odpadu, ktoré závod ročne produkuje, bola objavená na nezabezpečených čiernych skládkach. Miestni upozorňujú, že juhokórejská spoločnosť v Göde ohrozuje ich zdravie, životné prostredie a znižuje cenu obydľí. Navyše nie je zaujímavá ani z pohľadu zamestnanosti, keďže viac ako polovica pracovníkov pochádza z cudziny.

TISÍCKY PODPISOV

Zrejme i pre tieto správy vypukla v Šuranoch búrka hnevu, keď slovensko-čínska spoločnosť Gotion InoBat Batteries (GIB) oznámila v naplánovanom priemyselnom parku výstavbu fabriky na výrobu batérií s vyše 200-miliónovým štátnym stimulom. Domáci sa prirodzene pýtajú, kto v nej bude pracovať, keď je v tejto lokalite ledva trojpercentná nezamestnanosť. Obávajú sa nielen zvýšeného prílevu cudzincov, ale aj nárastu nákladnej i osobnej, už v súčasnosti predimenzovanej dopravy. No najväčší problém vidia v devastácii rozsiahleho územia s najúrodnejšou ornou, nútenom znížení poľnohospodárskej produkcie či vo vážnych dosahoch na zdravie obyvateľov. Zástupcovia tamojšej občianskej iniciatívy upozorňujú, že baterkáreň bude mať negatívny vplyv na ovzdušie, vodu i pôdu. V súvislosti s investičným zámerom hovoria o množstve pochybení, porušení a obchádzaní zákonov, podhodnotených množstvách vstupných surovín, nezrovnalostiach v likvidácii toxických odpadov či klamstvách o vplyve fabriky na široké okolie.

AKÝ VEREJNÝ ZÁUJEM?

„Priemyselný park je plánovaný vo vzdialenosti iba 70 metrov od záhradkárskej oblasti a 230 metrov od prvého rodinného domu v Šuranoch!“ tvrdia členovia iniciatívy. „Pár kilometrov odtiaľ sú školy a škôlky, termál- + ne kúpaliská, chovné rybníky, zvieracie farmy, na ktoré by činnosť fabriky mala negatívny až likvidačný dosah.“

Spochybnujú aj verejný záujem, na základe ktorého by sa občanom, ktorí svoju pôdu odmietajú predať, mala vyvlastniť. „Postavenie fabriky nie je verejný záujem obyvateľov Slovenska a už vôbec nie obyvateľov Šurian, Bánova či blízkeho okolia,“ zdôrazňujú.

Popri extrémnom využívaní vodných zdrojov pre potreby výroby, čo podľa nich môže ovplyvniť stav spodných vôd, a vysokom preťažení cestnej infraštruktúry poukazujú na možný únik karcinogénnych výparov organických rozpúšťadiel (N-metyl-2-pyrolidón – NMP) do ovzdušia a vysokú produkciu toxického odpadu. Tvrdia, že ľuďom v tejto lokalite pôjde o život, preto spustili petíciu za zákaz výstavby baterkárne, pod ktorú sa podpísalo už vyše 11-tisíc ľudí.

„Táto chemická megatováreň zničí naše životné prostredie nezvratiteľným spôsobom,“ vyhlasujú na svojej internetovej stránke, kde zverejnili množstvo poznatkov a výhrad. Tie adresovali aj prezidentovi či predsedovi vlády. Je však málo pravdepodobné, že sa im

1,2-miliardový projekt so statusom významnej investície podarí zastaviť.

MINIMÁLNA KONCENTRÁCIA

Výkonný riaditeľ Gotion InoBat Batteries Pavol Krokoš v rozhovore pre Hospodárske noviny zareagoval na viacero pripomienok občanov. Podľa neho spodné vody fabrika nebude využívať a takzvaná technická voda z rieky Nity sa bude používať hlavne na potreby chladiacich zariadení v rámci výroby. Väčšina z nej sa potom prefiltruje, prejde čističkou a po kontrole sa vráti do rieky minimálne v takej kvalite, v akej ju odobrali.

Pavol Krokoš zároveň zdôraznil, že baterkáreň nebude vypúšťať žiadne nebezpečné látky v nadmerných koncentráciách. V súvislosti s rozpúšťadlom NMP, ktoré sa v priemysle bežne využíva napríklad vo farmácii či v poľnohospodárstve, pripomenul, že sa von dostane len minimálna koncentrácia pod jeden miligram na kubický meter. „Aby potenciálne ohrozilo životné prostredie, v rámci výfuku by muselo mať 360-násobne vyššie hodnoty. NMP sa po kontakte s vodou, na slnku, vo vetre aj v pôde rýchlo rozpadá a už dvadsať metrov od komína je nedetegovateľné,“ uviedol riaditeľ GIB pre Hospodárske noviny.

Doteraz v procese prípravy prebehlo iba prvé posudzovanie vplyvov na životné prostredie, takzvaná malá EIA, ktorá sa zaoberala dopravou v okolí závodu či prípadným hlukom. „Na to, aby sme mohli začať výrobu, potrebujeme spustiť proces s názvom veľká EIA.“ Tá sa už bude zameriavať na konkrétne technológie a ich účinky. „Mala by byť hotová na konci tohto roka. Nasledovať bude povinné hodnotenie, v rámci ktorého budeme musieť usporiadať ďalšie diskusie s verejnosťou.“

DRAHÉ A PRCHAVÉ

„Každá čistá chemikália je nebezpečná,“ reaguje na naše otázky docentka na košickej **UPJŠ** a predsedkyňa Slovenskej batérovej aliancie Andrea Straková Fedorková. „Ale do kategórie škodlivých látok, kam patrí NMP, môžeme pokojne zaradiť napríklad aj toluén. Alebo si zoberme formaldehyd, organické rozpúšťadla, s ktorými lekári pracujú na dennej báze a patrí dokonca medzi karcinogény. Prakticky každá strojárna firma používa aj nebezpečné kyseliny a škodlivé látky nájdete i v potravinárskom, vo farmaceutickom či v textilnom priemysle.“

Ako pokračuje, insekticídy, herbicídy či rôzne umelé hnojivá hojne využívané v poľnohospodárstve sú nielen škodlivé, ale i perzistentné, teda pretrvávajú v prírode a nevieme sa ich zbaviť. „Naproti tomu NMP je extrémne prchavá látka, ktorá sa v nebezpečnej koncentrácii ani nedostane z výroby, pretože sa na vzduchu okamžite rozkladá. Dokonca aj keby ju niekto vo väčšom množstve úmyselne vylial do pôdy, zhruba po týždni sa z nej odparí a rozloží.“

K poškodeniu zdravia by podľa nej mohlo dôjsť len v prípade, že by bol niekto jej priamemu pôsobeniu dlhodobo vystavený, inhaloval by výpary alebo ju požil.

„Napriek tomu, že chemikálie vrátane NMP prichádzajú do fabriek hermeticky uzavreté a ani zamestnanci s nimi neprichádzajú do fyzického, nechráneného kontaktu, s hlavným odborníkom na pracovné lekárstvo profesorom Ľubomírom Legátom pripravujeme štúdiu potenciálnych vplyvov NMP na ich zdravie. Pretože pri rastúcom počte baterkární bude táto otázka čoraz intenzívnejšie rezonovať.“

Docentka Fedorková pochybuje, že by podnikatelia pripustili akýkoľvek väčší únik NMP do ovzdušia, vody či vzduchu. Aj keby sa totiž netrápili ekológiou, určite by riešili cenu. „Toto rozpúšťadlo je veľmi drahé, preto sa ho snažia v čo najvyššej miere zachytávať a recyklovať, aby sa mohlo použiť znova,“ uzatvára.

PROTESTY

„Naše zdravie je viac ako váš biznis,“ odkazujú ľudia investorom.

FOTO: PETER GALAN FOTO: PETER GALAN

ZVLÁDNU TO?

V okolí plánovaného priemyselného parku sú školy, kúpaliská, rybníky i zvieracie farmy.

FOTO: MIROSLAV LISÁL FOTO: ARCHÍV ASF

NA OČIACH

Aj takto odporcovia zámeru upozorňujú verejnosť na negatíva, ktoré môže prevádzka baterkárne priniesť.

ODBORNÍČKA

„NMP je extrémne prchavá látka, ktorá sa v nebezpečnej koncentrácii ani nedostane z výroby,“ hovorí docentka Fedorková.

VELKÁ VÝZVA

Už o šesť rokov by po európskych cestách malo jazdiť viac ako 30 miliónov elektromobilov.

PROFIMEDIA.SK FOTO:

BATERKÁREŇ V GÖDE

Podľa maďarských zdrojov z nej uniklo viac ako 80 ton karcinogénnych látok.

FOTO: CITY NEWS

DEMONŠTRÁCIE V KANADE

Odporcom švédskej baterkárne prekážala hlavne likvidácia mokradí, lesov a degradácia unikátnych biotopov.

FOTO: PHU

Autor: TEXT: PETER GALAN